

"Bürokratik vesayet tamamen ortadan kalkacak"

İSA TATLİCAN

ABONE OL

Google News

Liberal Düşünce Topluluğu kurucusu ve Medipol Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Atilla Yayla: "Türkiye'de bir sistemsizlik var. Seçilmiş Cumhurbaşkanlığı ile bu sistemin bu yanlışlığı iyice açığa çıktı. Cumhurbaşkanlığı Sistemi bu sorunu ortadan kaldıracak. Bu yüzden evet diyorum. Liberaller arasında benim gibi "yetmez ama evet" diyenler çoğunlukta.

Türkiye Nisan ayında tarihinin en önemli tercihlerinden birini yapmak için sandık başına gidiyor. Cumhurbaşkanlığı Sistemi'nin ön plana çıktığı bu referandumda toplumun her kesiminden farklı mesajlar geliyor. Birçok ünlü isim sosyal medya üzerinden zincirler oluşturarak referandumdaki tercihlerini takipçileri ile paylaşıyor.

Peki liberal çevreler Cumhurbaşkanlığı Sistemi hakkında ne düşünüyor? Gezi provakasyonu ve FETÖ konusunda yazdığı yazılar nedeniyle yoğun bir mahalle baskısına maruz kalan Liberal Düşünce Topluluğu kurucusu ve Medipol Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Atilla Yayla ile referandumu

konuştuk. Referandumda "EVET" diyeceğini açıklayan Atilla Yayla'nın toplumun her kesimine önemli mesajları var.

-Türkiye'de mevcut Parlamenter sisteme eleştirileriniz var. Buradan başlayalım isterseniz.

Türkiye'de hali hazırda bir hükümet sistemi yok. Her ne kadar bir parlamenter sisteme sahip olduğumuz söyleniyor olsa da klasik anlamda bir parlamenter sisteme sahip olmadık. 1961 anayasasında tesis edilen "sapkın" parlamenter sistem 1982 anayasası ile takviye edildi. Bu sistemde devlet başkanına normal parlamenter sistemlerde görülmeyecek yetkiler verildi.

Bunun sebebi de iki anayasanın da bürokratik vesayet odakları tarafından hazırlanmış olmasıydı. Amaçları demokratik usüllerle seçilmiş hükümeti kontrol etmekte. Kendilerinden farklı düşünen birinin devlet başkanı seçileceğini hiç düşünmemişlerdi. 2014 yılında yapılan seçimle Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesiyle bu sistemin yanlışlığı koyulaştı.

TÜRKİYE'DE SİSTEMSİZLİK VAR

-Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesiyle çift başlı yönetim sistemi aksamaya mı başladı?

2007'de Parlamento tarafından yeni Cumhurbaşkanı seçilmesi gerekiyordu. Bürokratik vesayet odakları buna izin vermek istemedi. Hem sokağa inen hem de Meclis'te devam eden bir direniş gösterdiler. AK Parti'nin Cumhurbaşkanı seçmesini hukuk kılıfı giydirilmiş hukuk dışı bir yolla

engellediler. Siyaset bir satranç oyunudur. Hükümet de bu hamleye Cumhurbaşkanı seçilme yöntemini değiştirerek karşılık verdi. 2007'de toplum Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesini kabul etti. 2014 Ağustos'unda halk Cumhurbaşkanı'nı seçerek Parlamenter sistemi ortadan kaldırdı. Şu anda bir hükümet sistemi yok. Bir sistemsizlik var.

-Mevcut bir Hükümet sistemi yok diyorsunuz. Peki işler nasıl yürüyor?

İşler şöyle yürüyor. Uzun zamandır iktidarda olan bir ekip var. Güçlü toplumsal bağları olan bir siyasi lider var. Bu liderin Hükümet ile arasında bir uyum var. Eğer bu uyum olmasaydı çok büyük problemler çıkardı. Bu sürdürülebilir bir durum değil. Şu anda bir sistemsizlik var. Bunun yeni bir sistemle ortadan kalkması lazım. Ben de bu yüzden evet diyorum.

-Siz sosyal medya üzerinden EVET diyeceğinizi açıkladınız? Gerekçeleriniz buna mı dayanıyor.

Evet diyeceğimiz açıkladım. Yanına da "yetmez ama evet" diyerek ekledim. Ana gerekçem şu anda bu sistemsizliğin giderilmesi. Cumhurbaşkanlığı Sistemi toplum tarafından kabul edilirse Türkiye bir sisteme sahip olacak.

"Liberaller arasında benim gibi 'Yetmez ama evet' diyenler çoğunlukta"

METNİ OKUMADAN HAYIR DİYORLAR

-Sosyal medya üzerinden yapılan hayır kampanyasını vatana ihanet noktasına getirenler bile oldu. Bu üslupla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Demokratik bir ortamda mevcut öneriyi savunmak ya da karşı çıkmak bir haktır. Kimse kimseyi ihanetle falan suçlayamaz. Eleştiriler daha ziyade metni okumak yerine birisi bir şey söylüyor ve bütün Hayırcılar bunu kopyalıyor. Birisi meclis ortadan kalkıyor diyor, bütün hayırcılar bunu kopyalıyor. Oysa metinde böyle bir şey yok. Dolayısıyla herkese metni okumasını tavsiye ediyorum. Mesela Cumhurbaşkanlığı Sistemi toplumu böler-parçalar deniliyor. Demokrasi aslında toplumun parçalı olmasıdır. Önemli olan parçalar arasında kuralların olması ve işlemesidir. Toplum negatifi anlamda parçalama potansiyeli olan Parlamenter sistemdir. Başkanlık Sistemi iki türlü olacağı için toplumda birleşmeyi teşvik eder.

- Sabah yazarı Rıdvan Dilmen'in başlattığı bir evet kampanyası var. Bu isimlere karşı başlatılan "mahalle baskısı" nı nasıl değerlendiriyorsunuz?

İnsanlar özgür iradeleri ile istediklerini söyleyebilirler. Kimseyi verdikleri karardan dolayı pişman etmemek gerekiyor. Bu medeni bir tavır değil. Rıdvan Dilmen'e baskı uygulayanlar siyaseti hayatın tamamı gibi görüyorlar. Bu keskin tavır benim hoşuma gitmiyor.

- "Tek adam" eleştirilerine nasıl bakıyorsunuz?

Böyle bir eleştiri yapanların önce bir çelişkiden kurtulması lazım. Bu eleştiri yapanların büyük bir bölümü bugün de tek adam rejimi olduğunu iddia ediyor. Şimdi ise referandumdan evet çıkarsa tek adam rejiminin doğacağını iddia ediyorlar. Bu ikisi aynı anda doğru olamaz. Yürütmenin yetkileri tek elde birleştiriliyor. Bunda çok anormal bir durum görmüyorum. Sistemin doğası gereği yürütmenin başı tektir.

BÜROKRATİK VESAYET BİTECEK

-Bu sistem ile en önemli kazanım sizce ne olacak?

Birçok konu var ama belki de en önemlilerinden biri bürokratik vesayet tamamen ortadan kalkıyor. Hatırlayalım Türkiye, Kemalist bürokratik vesayetle savaşırken Gülenist vesayet daha korkunç bir şekilde geldi. Her seferinde yürütme inisiyatif almak zorunda kaldı. Erdoğan her seferinde bunlarla mücadele etmek için yasamayı çalıştırmak zorunda kaldı. Şimdi seçilmişler üzerindeki bu bürokratik vesayet ortadan kalkacak.

-Siz mahalle baskısına maruz kaldınız mı?

Ben Gezi'den beri çok ağır mahalle baskılarına maruz kaldı. Şimdi biraz geriledi. Takmıyorum artık. Kendi vicdanın neyi gösterirse onun peşinden gitmeye çalışıyorum. Kimseyi de ayıplamıyorum.

LİBERALLERDE "YETMEZ AMA EVET" DİYENLER ÇOĞUNLUKTA

-Liberaller referandumda hangi yönde oy kullanacak. İzleniminiz nedir?

Liberallerin ne diyeceğini bir cümlede özetlemek zor. Ama benim gibi bireysel özgürlükçü ve liberallerin arasında "Yetmez ama evet" diyenlerin çoğunlukta olduğunu düşünüyorum.

-Yetmez ama evet derken neyi kastediyorsunuz?

Hükümet Sistemi değişikliği bütün anayasanın değişmesi anlamına gelmez ama çok önemlidir. Bu bakımdan beni memnun ediyor ve evet diyorum. Ancak, bu anayasa değişikliği önemli ama sorunları tamamen ortadan kaldırmayacak. Türkiye'nin hala sivil bir anayasaya ihtiyacı var.

CHP HIÇBİR ŞEY ÖNERMEDİ

-CHP'nin referandum konusundaki tavrını nasıl değerlendiriyorsunuz?

CHP yaptırmayız yerine alternatifler önerebilirlerdi. Siyasi olarak hayatın akışını okuyabilselerdi AK Parti ve MHP'nin birlikte destekledikleri bir öneriyi engelleyemeyeceklerini bilirlerdi. Dışarıda kalmak yerine sürece katılabilirlerdi. Birçok maddede söz sahibi olabilirlerdi. Sürecin parçası olabilirlerdi ama tam tersini tercih ettiler.

BAHÇELİ SİSTEMİN TIKANDIĞI NOKTADA KİLİDİ AÇTI

-Devlet Bahçeli'nin Cumhurbaşkanlığı Sistemi konusundaki yaklaşımı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ben Bahçeli'yi son zamanlarda çok makul ve dirayetli bir siyasi lider olarak görüyorum. Sistemin

kilitlendiği yerlerde meşruiyeti koruma adına hep harekete geçti. Mesela 2007 Cumhurbaşkanlığı seçimleri krizinde devreye girdi. Önemli olan sistemin işlemedir dedi ve kilidi açtı. Şimdi de aynısını yapıyor. Önerinin Bahçeli'den gelmesi de önemli. Eğer öneri AK Parti'den gelseydi demokratik meşruiyeti bu kadar kuvvetli olmazdı. Ben isterdim ki üçüncü bir parti daha olsun.

HDP'NİN TEK BİR KONUSU VAR

-1 Kasım seçimlerinde "Seni Başkan yaptırmayacağız" diyen HDP bugün ortada yok. Neden HDP'nin sesi çıkmıyor?

HDP'nin hayır cephesine katılmasının kampanyaya zarar vereceği düşünülüyor olabilir. İkincisi HDP ne yapacağını bilmeyen, kriz içerisinde bir parti de olabilir. Çünkü Kürt meselesine odaklanmış bir parti olan HDP, Türkiye'nin genel sorunlarıyla çok ilgili bir parti değil. Her ne kadar tersini iddia etse de HDP bir tek konusu olan bir bölge partisi.

ŞABAH